1853. N°. 84.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG, 15 JULIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 14 Julij.

Men verneemt dat de Heer Hüner, vroeger 1ste Tenor aan de Fransche Opera te 's Hage, zich Vrijdag 15 dezer op Musis Sacrum zal doen hooren.

Om de betrekking van Collabrator aan het Stedelijk Gymnasium te Wageningen te bekleeden, worden Doctoren in de Letteren opgeroepen, die zich vóór den 25sten dezer moeten aanmelden bij den Secretaris van het Collegie van Curatoren.

De 76ste jaarlijksche algemeene vergadering van de Ned. maatschappij ter bevordering van Nijverheid, zal den 19den te Haarlem gehouden worden.

Volgens de op Zwanenburg, het gemeenelands-huis van Rijnland, te Halfweg tusschen Amsterdam en Haarlem, gedane waarneming, is in den namiddag van den 9den dezer, van 5 ure 46 minuten tot 7 ure 24 minuten, gevallen $17\frac{1}{2}$ lijn, of ruim $3\frac{8}{10}$ Nederl. duimen regenwater.

— Den 12den zijn de eerste roode aalbessen uit het Westland van Rotterdam per stoomboot naar Engeland verzonden.

— Het Prov. Geregtshof in Noordholland heeft gisteren uitspraak gedaan in de zaak van de verduistering bij de Bank van Leening te Haarlem. Het Hof heeft, bij een zeer uitgewerkt arrest, den 1sten besch. Pieter Kops Jr., die voortvlugtig is, wederspannig verklaard aan de wet, en voorts de overige beschuldigden, Beyen, van Leeuwen en de vrouw van P. Kops Jr., vrijgesproken. Deze vrijspraak is het gevolg van de overweging, dat er wel vele vermoedens bij den regter bestonden van de schuld der aangeklaagden; maar dat de feiten, hun te laste gelegd, niet wettig waren bewezen. Omtrent Beyen heeft het Hof ook nog geoordeeld, dat indien de zaak van dezen met Orthlieb en het nemen van f 1000 uit de kas van Forgens werkelijk bewezen zou geweest zijn, dit dan alleen diefstal ten nadeele van dezen, niet van de Bank zou daarstellen.

— Uit Kampen wordt aan de *Amst. Cour.* omtrent de reis van den Prins van Oranje het volgende geschreven: Aangaande de reis van den Prins van Oranje, die Zondag alhier aankwam, verneemt men, dat Z. K. H., na zich Zaturdag morgen, vergezeld van zijn Gouverneur en eenige heeren, te Amsterdam op een zeilschokker te hebben ingescheept, om de eilanden Marken, Urk en Schokland te gaan bezigtigen, onder een sterken tegenwind op de Zuiderzee gekomen is. Marken werd het eerst aangedaan. De Prins doorwandelde het dorp, begaf zich in onderscheidene huizen, met wier bewoners hij zich over hunne eigenaardige levenswijze heeft onderhouden, en nam alles met de levendigste belangstelling in oogenschouw. Het reisgezelschap heeft den nacht aan boord van het vaartuig voor het eiland doorgebragt, en zich des Zondags naar Urk begeven, alwaar men juist onder kerktijd moet zijn aangekomen. De Prins werd op de wandeling, niettegenstaande het incognito, door een der eilanders herkend, en bevond zich naauwelijks weder aan boord, toen de kerk uitging en allen naar het strand stroomden om hem van daar te begroeten. Tegen den middag hebben de reizigers Schokland bereikt, hetwelk bij het onstuimige weder, dat de zee in schuimende golven over de brug, die deze vier kleine eilanden verbindt, heensloeg, en de huizen met wolken van schuim overdekte, een bijzonder schilderachtig gezigt moet hebben opgeleverd. Toen de Prins vervolgens alhier tegen 6 ure aankwam, was men van zijn komst verwittigd, en hij werd met luid gejuich ontvangen. Men wil hier weten, dat de Prins gedurende de vacantie de provinciën Overijssel, Gelderland, Limburg en een gedeelte van Noord-Brabant zal doorreizen.

— De *Utrechtsche Courant* meldt uit Wijk bij Duurstede: In het begin dezer maand werden de bewoners van het Ewouds en Elisabeths Gasthuis, alhier ter stede, feestelijk onthaald door hunnen oudsten Regent, den Heer Baron van Lynden van Lunenburg, die juist 65 jaren lang aan het hoofd van dit belangrijk gesticht heeft mogen staan.

— Naar wij vernemen, zegt de *'s Grav. Nieuwsbode*, is door den Heer Balkema, op den onlangs verschenen termijn, niet gestort de borgtogt van een millioen guldens, voor de hem verleende vergunning tot den aanleg van den Noorder-Spoorweg, en is dus hierdoor wederom voor een onbepaalden tijd het uitzigt op eene zoo belangrijke gemeenschap met het buitenland weggevallen.

— De Haven te Huizen is aangenomen door den Heer T. Swets Tz., te Hardinxveld, voor f 84,800.

— Het Ned. nationaal Zangersfeest te Arnhem zal den 6den en 7den Augustus worden gehouden; er hebben zich reeds ongeveer 600 zangers aangemeld.

— Door de Prov. Staten van Noordholland zijn tot leden der Eerste Kamer van de Staten-Generaal herkozen de Heeren D. Borski en Jhr. Mr. F. L. H. J. Bosch van Drakestein.

Door die van Noordbrabant is herkozen den Heer F. J. T. de Bruyn en gekozen den Heer N. F. Sassen, laatstgenoemde ter vervanging van den Heer B. Verhey van den Boogaard. — Omtrent deze laatste benoeming zegt de *Rott. Cour.*, ontleenen wij aan een bijzonder schrijven het volgende: »De Heer Verhey van den Boogaard is het eenige Protestantsch lid uit Noordbrabant, in de Eerste of Tweede Kamer zitting hebbende, en zijne al of niet herkiezing stond in verband met eene van hem verzochte meening over de Wet op de Kerkgenootschappen, welke meening hij gemeend heeft, met het oog op den eed van zuivering, niet te mogen uiten.”

Door die van Limburg herkozen de Heer de Villers de Pité. — De Heer Mr. C. C. van Lidth de Jeude, die voor Gelderland moest aftreden, heeft kennis gegeven, dat hij niet wenscht herkozen te worden. Er moet dus eene nieuwe keuze geschieden. — Door die van Friesland het aftredende lid, Jhr. G. R. G. van Swinderen. — Door die van Groningen herkozen de Heer J. de Sitter. — Door die van Zeeland herkozen Mr. C. van der Lek de Clercq.

— De *Nieuwe Noordbrabander* bevat het volgende: Naar wij vernemen zijn al de Bisschoppen van Nederland te Tilburg bij den Hoogw. Metropolitaan, Aartsbisschop van Utrecht, gearriveerd en heeft ll. Vrijdag eene plegtige vergadering plaats gehad. Naar wij vernemen is daar eenparig besloten, dat de Hoogw. Kerkvoogden eerbiedig maar ernstig Z. M. den Koning zullen adieeren, om zijne aandacht in te roepen op de rampzalige gevolgen, welke het door het Ministerie aangeboden wets-ontwerp na zich moet slepen, zoo het immer *wet* wordt, en daarbij de verklaring te voegen dat zij zelven en hunne onderhoorige geestelijkheid zich nimmer aan zoodanige wet zouden kunnen onderwerpen, zonder hunne godsdienst en de waardigheid en het karakter hunner heilige bediening met voeten te treden.

— De onweders van ll. Vrijdag en Zaturdag hebben op vele plaatsen der Zeeuwsche eilanden groot nadeel aan de veldgewassen veroorzaakt. De hagelslag is daar ook zeer zwaar geweest.

— Burgemeester en Weth. der gemeente Groningen zullen den 30sten op het Raadhuis, onder nadere goedkeuring, bij inschrijving met geslotene briefjes aanbesteden: het oprigten eener Gazfabriek, met den aankleve, in 5 perceelen, met de onderdeelen en in massa. De bestekken met de algemeene voorwaarden zijn tegen den prijs van f 1.80 per stuk verkrijgbaar bij den Heer F. Wilkens, Boekverkooper te Groningen.

's GRAVENHAGE, 14 Julij.

Z. M. heeft benoemd tot Ontvangers der directe belastingen en accijnsen te Sexbierum, den Heer L. van der Nieport, thans te Wouw; te Baard, den Heer J. de Rapper, thans te Holwerd; te Drogeham en te Surhuisum vereenigd tot één kantoor, hoofdplaats Drogeham, den Heer J. O. Gorter, thans te Giekerk; te Stavoren c. a., den Heer H. Lumsingh, thans commies der 1ste klasse van 's Rijks belastingen te *Sappemeer*; te Hulst, Graauw en Kauter, vereenigd tot één kantoor, hoofdplaats Hulst, den Heer J. C. de Potter, thans ontvanger voor Hulst en de Kauter; te Hontenisse en Hengstdijk c. a., tot één kantoor vereenigd, hoofdplaats Hontenisse, den Heer M. J. Sistermans, thans te Hontenisse en Graauw; te Sluis, den Heer F. van de Plassche, thans te Hengstdijk.

— Z. M. de Koning heeft gisteren morgen in een bijzonder gehoor ontvangen den Heer S. W. Ruyssenaers, Nederlandsch Consul-Generaal te Alexandrië.

— Z. M. de Koning heeft f 600 en Z. K. H. Prins Frederik f 300 geschonken voor de ongelukkigen door de aardbeving in de Molukkes.

— Men verneemt dat H. M. de Koningin, zich den 25sten dezer op reis zal begeven naar de badplaats Ischl.

— Z. K. H. Prins Hendrik heeft eergisteren in een bijzonder gehoor ontvangen eene commissie van de Koninklijke Nederlandsche Yacht-Club van Rotterdam, die hem het geschenk in zilver heeft overgebragt, hetwelk door genoemd collegie aan Z. K. H. ter gelegenheid van zijn voltrokken huwelijk is aangeboden.

— Door den Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal wordt heden aan een deel der leden van die Kamer, een diner aangeboden. Den

16den en 18den dezer zullen er andermaal diners aan de overige leden dier vergadering worden gegeven.

— In de residentie is aangekomen en aan het hôtel Paulez afgestapt de Baron A. Pycke en de Baron Oscar Pycke de Peteghem, met gevolg en den Heer Schusseler, Secretaris van H. K. H. de Kroonprinses van Zweden en Noorwegen.

— Eergisteren zijn alhier de stembriefjes ingeleverd ter verkiezing van een lid voor de Provinciale Staten, in de plaats van Jhr. Mr. J. A. Ridder van der Heim van Duivendyke. Van de 604 ingekomen geldige stemmen, bekwam de Heer Mr. E. J. A. Graaf van Bylandt 223, Mr. A. A. J. Meylink 182 en Jhr. Mr. N. de Gijzelaar Ez. 110; terwijl eenige stemmen op verschillende Heeren waren uitgebragt. Er zal alzoo eene overstemming plaats hebben tusschen de Heeren van Bylandt en Meylink.

— De afdeelingen van de Tweede Kamer hebben bereids tot rapporteurs over het wetsontwerp nopens de regeling van het toezigt op de kerkgenootschappen gekozen, de Heeren Groen van Prinsterer, Westerhoff, Wintgens, Sloet tot Oldhuis en de Brauw. Het onderzoek in de afdeelingen zal heden worden voortgezet. Tegen Vrijdag aanstaande, voegt de *Amst. Cour.* er bij, zijn er drie ontwerpen aan de orde van den dag. Zij zijn niet van veel belang. Men leidt daaruit af, dat het onderzoek over het gewigtige aanhangige ontwerp alsdan in de afdeelingen der Kamer zal zijn afgeloopen. Zoo lang het verslag der Kamer en het antwoord der Regering over dat ontwerp zullen worden opgemaakt, zal de Kamer zich met de behandeling der verdere aangeboden ontwerpen bezig houden. Men ziet eerstdaags de openbaarmaking tegemoet van de stukken, sedert de optreding van het nieuwe Ministerie tusschen 's Gravenhage en Rome gewisseld.

— In de zitting der Prov. Staten van Zuidh., van den 11den dezer, is ingekomen een voorstel der Heeren van Hees van Berkel, Vernède en Hein, strekkende om, door een eerbiedig adres aan den Koning, op nieuw en krachtig aan te dringen op de daarstelling van een stoomgemaal op den IJssel beneden de Gouwe, wegens den allezins ongunstigen toestand der in deze betrokken landen, ten gevolge der droogmaking van het Haarlemmermeer.

Is besloten, het in behandeling te nemen, nadat de commissie voor de verzoekschriften verslag zal hebben uitgebragt over een in die zelfde zitting in hare handen gesteld verzoekschrift van gelijke strekking, als het door de voorstellers verlangde adres aan den Koning.

In de zitting van den 13den dezer heeft de Voorzitter medegedeeld, dat de onlangs benoemde Commissie om aan Z. M. den Koning de hulde der Staten van dit gewest aan te bieden, heden door Z. M. is ontvangen. Z. M. heeft der Commissie gelast aan deze vergadering over te brengen zijnen dank voor die bewezene hulde en haar verder verzocht de vergadering te verzekeren, dat de provincie Zuidholland in de toegenegenheid van Z. M. eene ruime plaats bekleedt; dat 's Konings hart met dankbaarheid is vervuld over de wijze, waarop zijn broeder, na voltrekking van zijn huwelijk, in de verschillende plaatsen van dit gewest, is ontvangen, gehuldigd en te gemoet getreden; en dat Z. M. ook daarin heeft gezien het bewijs der liefde en gehechtheid aan het Koninklijk Huis.

Behalve de aanneming der conclusie van de rapporten van de commissie voor de verzoekschriften omtrent eenige onderwerpen, is het reglement op de uitoefening der jagt- en visscherij, eenigzins gewijzigd, met 64 tegen 1 stemmen (de Heer Nederburgh) aangenomen. Na de behandeling van nog eenige bijzonderheden, is de zitting opgeheven tot aanstaanden Donderdag den 21sten.

— Uit het verslag van de Gedep. Staten aan de Staten der provincie Zuidholland, ontleenen wij nog het volgende:

Algemeene opmerkingen over de bezoldiging der Leeraren of geestelijken, giften, legaten, enz. — Ten aanzien der bezoldiging van de Leeraren of geestelijken, hebben wij ook ditmaal geene opmerkingen mede te deelen.

Gedurende het jaar 1852 is bij verschillende Koninklijke besluiten magtiging verleend tot de aanvaarding van de hierna volgende legaten, als: 1°. Een legaat aan de R. K. kerk te Oegstgeest, en aan de R. K. armbesturen van Oegstgeest en Rijnsburg, vermaakt door wijlen Maria Langeveld, weduwe van D. Westerbeek, bestaande in drie huizen, erven en grond, gelegen in de gemeente Oegstgeest, groot 48 roeden, 89 ellen, benevens verschillende stukken weiland en een perceeltje houtgewas, groot 16 bunders, 97 roeden, 40 ellen, mede gelegen onder genoemde gemeente. 2°. Aan de beide afdeelingen van het R. K. Seminarie te Warmond en te Voorhout, twee legaten, ieder van *f* 1000, aan elk der voormelde afdeelingen, vermaakt door wijlen den Heer Cornelius Ludovicus Baron van Wykerslooth van Schalkwyk, Bisschop van Curium. 3°. Aan de R. K. kerk te Oegstgeest, een legaat, bestaande in eene bouwmanswoning, gelegen naast genoemde kerk en over de buitenplaats Duinzigt, te Oegstgeest, met al het daarbij behoorend land, zoodanig als hetzelve in huur bewoond en gebruikt wordt door den landbouwer Ruygrok, ter grootte van 25 bunders, 22 roeden, 96 ellen, vermaakt door bovengenoemden Heer. 4°. Aan de R. K. gemeente van Bleiswijk, twee legaten, groot *f* 10,000 en *f* 15,000, vermaakt door wijlen den Heer A. Bruls, in leven Pastoor der R. K. gemeente te Bergschenhoek. 5°. Aan de R. K. kerk van Langer Aar, een legaat, groot *f* 500, vermaakt door wijlen Agatha Mank, weduwe van M. C. Hoogeveen.

Behalve de vorengemelde legaten, heeft de Heer C. L. Baron van Wykerslooth van Schalkwyk, in leven Bisschop van Curium, tot fundatie van een R. K. Seminarie voor de Nederlandsche koloniën, bestemd tot opleiding van jongelieden uit de verschillende diocesen van ons Rijk, die hunne humaniora geëindigd hebben, tot R. K. geestelijken van onze overzeesche bezittingen, vermaakt de volgende legaten: *a.* de buitenplaats Duinzigt, met al de daarbij gelegene gebouwen, tuinen, bosschen en vijvers, en het daarover gelegen weiland onder de gemeente Oegstgeest; *b.* zijne boekerij en al zijne meubelen, met uitzondering van al zijn zilverwerk en best porseleinen tafelservies; *c.* van zijn zilverwerk zoodanige stukken, als kunnen dienen voor de kapel van het gesticht; *d.* zoodanig gedeelte der ornamenten en kostbaarheden van zijne kapel, als voor de dienst van het gesticht noodig zal worden geacht, en *e.* eene kapitale som van *f* 50,000 in contanten.

Omtrent den toestand van het armwezen, wordt in het verslag medegedeeld, dat onderscheidene omstandigheden, die gedurende het jaar 1851 eenen gunstigen invloed hadden uitgeoefend op den toestand van het armwezen, daartoe ook in 1852 zijn blijven medewerken.

In nagenoeg de helft der gemeenten in deze provincie was die toestand in 1852 dezelfde als in 1851, zonder dat daarin eenige merkbare vooruitgang of teruggang is opgemerkt. In ruim één vierde gedeelte der gemeenten was de toestand gunstiger dan in 1851, terwijl in de overige gemeenten, vooral ten platten lande, achteruitgang werd waargenomen of de toestand over het geheel minder gunstig was.

Uit de verslagen van vele gemeentebesturen blijkt, dat bij den handel, het fabriekwezen en de meeste overige takken van nijverheid, ruime gelegenheid heeft bestaan om werk te bekomen; terwijl de zachte weersgesteldheid, gedurende den winter, de matige prijzen van vele levensmiddelen, de gunstige gezondheidstoestand en de vrij algemeen wel geslaagde oogst, insgelijks hebben bijgedragen, om de behoefte aan onderstand te verminderen. Die omstandigheden hebben aanleiding gegeven, dat in sommige gemeenten slechts de helft is behoeven te worden uitbetaald van de op de begrooting uitgetrokkene subsidiën aan de armbesturen, hetgeen te opmerkelijker is, wanneer men in aanmerking neemt, dat het cijfer der subsidiën in de laatste jaren vrij algemeen is verminderd, en in enkele gemeenten zelfs naauwelijks de helft bedraagt van de sommen, in 1846 en 1847 daarvoor toegestaan.

De achteruitgang, die in sommige gemeenten werd waargenomen, is meerendeels aan bijzondere oorzaken en plaatselijke omstandigheden toe te schrijven.

Zoo heeft de kwijning der visscherij eenen ongunstigen invloed uitgeoefend op den staat van het armwezen te Maassluis, Katwijk, Middelharnis, Noordwijk en Pernis; terwijl daarentegen de opbrengst der visscherij te Scheveningen, gedurende het jaar 1852, bij vergelijking met die van 1851, eene voordeelige uitkomst aanwijst.

In eenige gemeenten in den omtrek van den Zuidplaspolder heeft de hooge waterstand, gepaard met veelvuldige regens, de werkzaamheden te velde aanmerkelijk belemmerd of doen staken, en daardoor almede eenen ongunstigen invloed op de verdiensten der arbeidende klasse uitgeoefend.

In andere gemeenten wordt de achteruitgang aan verschillende oorzaken toegeschreven, als daar zijn: het te groot aantal arbeiders in verhouding tot het te verrigten werk; de steeds toenemende bevolking in de arbeidende klasse, ten gevolge van onberadene huwelijken; de min gunstige uitslag van het aardappelengewas of andere veldproducten; alsmede zedeloosheid en dronkenschap.

Droogmakerijen. — Omtrent het droogmaken van het Haarlemmermeer deelen wij hier uit bovengenoemd verslag het volgende mede:

Ofschoon de watergemeenschap in de droogmakerij bij het begin van 1852 nog zeer onvolledig was, en geene van de den polder doorsnijdende kanalen en togten met elkander in verbinding waren gebragt, had men in de maand Julij van den voor de droogmakerij zoo bijzonder gunstigen zomer van 1852, de voldoening, om den bodem van dezen grooten plas, met uitzondering van eenige niet met de bestaande waterleidingen in gemeenschap zijnde gedeelten, voor het eerst droog te zien. Daar ieder der groote stoompompmachines, de Leeghwater, de Cruquius en de Lynden, om bovengemelde reden, uit een afzonderlijk gedeelte des polders het water oppompten, was het moeijelijk den laagst bereikten waterstand te bepalen, die echter meermalen gelijktijdig op 4.20 el onder het Amst. peil werd waargenomen.

Inmiddels werd de graving van de beide groote kanalen, de hoofd- en kruisvaarten, waardoor de drie ontlastingswerktuigen met elkander in verbinding zouden komen, met een zoo groot aantal werklieden voortgezet als met betrekking tot de menigvuldige openbare werken, toen ook elders in uitvoering, beschikbaar waren; desniettemin had de voltooijing dezer kanalen veel later plaats dan was voorgeschreven, en kwam de onafgebrokene gemeenschap tusschen den Leeghwater, den Cruquius en den Lynden eerst kort vóór het einde van 1852 tot stand.

Van de zoo noodige dwarskanalen, die het water uit de beide groote afdeelingen der droogmaking naar de hoofdvaart moeten afleiden, werd bij herhaling eene aanbesteding beproefd, welke echter slechts ten deele gelukte; van deze kanalen is thans de Lisser dwarstogt voltooid, en zijn de kruistogt, de Vennepper- en Vijfhuizer dwarstogten nog in bewerking.

Het voormalig, eenigzins hooger dan het algemeen waterpas des bodems, gelegen Spieringmeer, is voor eene oppervlakte van bijna 1200 bunders ter volledige verkaveling uitbesteed.

Al deze werken zijn echter door de rijzing van het water, bij den aanvang van den zoo bijzonder natten winter van 1852 op 1853, moeten gestaakt worden.

Deze voor alle polders zoo ongunstige weersgesteldheid, deed haren nadeeligen invloed bijzonder gevoelen op deze pas drooggekomene, doch nog niet tot waterberging geschikt gemaakte landen, die daarenboven het hemelwater moesten ontvangen, zonder dat op den boezem van Rijnland, dan onder bezwarende bepalingen, te kunnen ontlasten, waarvan het gevolg was, dat het meerwater in den afgeloopen winter weder tot 3.55 à 3.60 el onder het

Amst. peil klom. Sedert de zoo laat ingevallen vorst en den lageren stand van Rijnlands boezem, die daarvan een gevolg was, hebben de pompmachines de ontlasting weder krachtig voortgezet, zoodat in het laatst van Maart de waterstand weder tot 3.80 el onder Amst. peil was gedaald, en de geheele droogmaking des meerboezems kan geacht worden thans voltooid te zijn.

Het Spaarndamsche stoomschepradgemaal heeft, sedert de helft van September 1852 tot in het laatst van Maart 1853, bij daartoe geschikte gelegenheid, onophoudelijk medegewerkt, om den boezem van Rijnland van het water te ontlasten.

Het mede ter ontlasting van dezen boezem gestichte stoomgemaal achter de Oostsluis te Halfwege, is, na eenige vertraging in het oprigten der machine, in November 1852 voor het eerst in werking gekomen; dit vermogend ontlastingsmiddel voldoet geheel aan de verwachting, en is sedert de maand Januarij 1853 met dat van Spaarndam dagelijks tot hetzelfde doel in beweging geweest.

Al de stoomwerktuigen voor deze droogmakerij bevinden zich in goeden staat; geene onheilen van eenig belang hebben in het afgeloopen jaar daaraan plaats gehad.

De dijken en ringvaarten zijn door gewoon onderhoud in voldoenden staat gebleven.

VLISSINGEN, 12 Julij.

De waarlijk prachtige zilveren vaas, ter hoogte van 46 Ned. duimen, die door eene Commissie uit den Stedelijken Raad, bestaande uit de Heeren D. Uyttenhoven, T. van Uye Pieterse en J. P. Smith, namens de stad Vlissingen, Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden zal worden aangeboden, ter gelegenheid van zijne echtverbindtenis met H. K. H. de Prinses Amalia Maria da Gloria van Saksen-Weimar, is inderdaad een meesterstuk van drijfwerk te noemen; het deksel prijkt met de zeer fraai gegraveerde wapenschilden van Oranje en Saksen-Weimar, gesteund door twee ankers; lauweren en olijfbladen van mat zilver omslingeren de vaas en het voetstuk; in een der vakken van het laatste tusschen smaakvolle arabesken, leest men: *de stad Vlissingen, aan Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden, bij H. D. Z. Echtverbindtenis met H. K. H. de Prinses Amalia Maria da Gloria van Saksen-Weimar, gesloten te Weimar den 19den Mei 1853.* (*Amst. C.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 11 Julij.

De toestand van Prins Albert is voldoende, hij neemt reeds in beterschap toe.

— De vorige week is aan edel metaal voor 200,000 £ aangevoerd, en slechts 30,000 £ uitgevoerd. Met twee schepen werden uit Australië 76,000 oncen stofgoud aangebragt.

— In het vorige jaar hebben 368,764 personen het Vereenigd Rijk met der woon verlaten, dat is $23\frac{1}{2}$ pCt. meer dan het gemiddeld jaarlijksch aantal landverhuizers sedert 1847, en $9\frac{3}{4}$ pCt. meer dan in 1851, welk jaar tot nog toe het grootste aantal had opgeleverd. Het meerendeel der landverhuizers bestond sedert vele jaren uit Ieren. Naar Australië zijn in het vorige jaar 87,881 personen verhuisd, waarvan 53,527 op eigen kosten en 34,354 met ondersteuning van wege de Britsche Regering.

— Van New-York wordt van den 29sten berigt dat het aantal sterfgevallen, wegens de groote hitte, er in de laatste week geweest was 561, dat is, 332 meer dan in de vorige week. Vooral stierven kinderen.

BELGIE.

Z. M. heeft den Heer Becker, een der Leeraars van de Evangelisch-Fransch-Duitsche kerk te Brussel, tot zijn Kapelaan benoemd, in plaats van wijlen den Heer Vent.

FRANKRIJK.

PARIJS, 12 Julij.

De Koningin-weduwe van Spanje Maria Christina is hier gisteren avond aangekomen, vergezeld van haren echtgenoot den Hertog van Riançares, eenige harer kinderen en eenen talrijken stoet bedienden.

— Het getal van gevangenen neemt in den laatsten tijd zeer toe; het is dit jaar, voor hen die tot een jaar gevangenisstraf en tot opsluiting veroordeeld waren, van 18,000 tot 21,000 gestegen.

— Van de personen die voor eenige dagen bij 's Keizers bezoek in eenen der groote Parijsche schouwburgen gevangen zijn genomen, hebben eenigen verklaringen afgelegd, waaruit schijnt te blijken dat er een wijd verbreid geheim genootschap bestaat, van hetwelk de nu ontdekte aanslag uitging, alsmede de aanslag die eenige weken geleden alhier ontdekt schijnt te zijn. De leden heeten zich de *onzigtbaren*, een naam die niet kwalijk strookt met de inrigting van het genootschap; want het is verdeeld in kleine groepen onder den naam van *tenten*, die van elkander niets weten, en aan wie zelfs het hoofd waaraan elk van deze gehoorzaamt, persoonlijk weinig of niet bekend is. Reeds meermalen zijn de snoode plannen der *onzigtbaren* door de policie verijdeld; maar eerst sedert eenige dagen is de policie bekend geworden met den omvang en de inrigting eener vereeniging die reeds meermalen haar bestaan had doen blijken. Vier dagen vóór het bewuste bezoek des Keizers in den schouwburg, werden op den weg naar het Keizerlijk zomerverblijf te St. Cloud eenige lieden gevat, die aldaar met kwade bedoelingen schenen te hebben post gevat; en hunne bekentenissen hebben den prefect van policie in staat gesteld des Keizers leven voor een ernstig gevaar te behoeden.

NAPELS.

De ingezetenen hier te lande het voornemen aan den dag gelegd hebbende om een standbeeld op te rigten ter eere van Koning Ferdinand, en reeds tot dat einde eene inschrijving geopend en de noodige gelden bijeengebragt zijnde, heeft Z. M., zoodra hij kennis bekomen heeft van de hooge eer welke men hem wilde aandoen, aangeraden de bijeengebragte som te besteden tot werken van algemeen nut en van liefdadigheid.

PRUISSEN.

BERLIJN, 12 Julij.

Van de 109,115,300 morgen, die de oppervlakte van den Pruisischen staat uitmaken, besloegen volgens de jongste statistieke opgaven de tuinen, wijnbergen en boomgaarden 1,307,699 morgen, de bouwvelden 45,872,270 morgen, de weilanden 8,089,495 morgen, de bosschen 19,795,854 morgen; 25,753,326 morgen waren nog onbebouwd.

— Den 29sten werd te Kludzin, district Bromberg, eene woning van een landman door den bliksem getroffen en in brand gezet, zijne vrouw en 17-jarige zoon gedood, eene 7-jarige dochter verbrand en een andere zoon als ook een kind dat op den schoot der getroffen moeder lag, zwaar gewond.

— Van den Russischen adel is de familie Jakowlew zeker de rijkste, die door de goudwasscherijen een vermogen van 100 millioen zilveren roebels, heeft verkregen.

— De Heer Gintl te Weenen heeft eene belangrijke verbetering bij de telegrafie uitgevonden, namelijk om langs denzelfden draad twee berigten in tegenovergestelde rigting af te zenden; de proeven zijn volkomen gelukt.

TURKYE.

KONSTANTINOPEL, 27 Junij.

Er zijn geene bijzondere berigten uit de hoofdstad te vermelden. In de nabijheid der stad en te Adrianopel hadden bedenkelijke onlusten plaats gegrepen, daar de Turken de Christenen hadden mishandeld. De overheden moesten de strengste maatregelen nemen, om de opgewonden volksmenigte in toom te houden.

— De Sultan had, om in de kosten voor de krijgstoerustingen te voorzien, al het zilverwerk, dat hij van zijne moeder geërfd heeft, ter waarde van ongeveer 40 mill. piasters, (een piaster is $11\frac{1}{2}$ cent Ned.) ten beste gegeven. Men had ook besloten de sommen, die in de kassen van den beheerder der moskee-goederen ingekomen zijn, ter beschikking van de regering te stellen; deze sedert eeuwen opgestapelde gelden moeten meer dan voldoende zijn voor de noodzakelijke uitgaven. De berigten uit Kurdistan schilderen de geestdrift van de landweer met zoo sterke kleuren, dat zelfs de kranken en invaliden aan de krijgsdienst willen deelnemen.

— Ten einde hare vloot voor eene overrompeling te beveiligen, heeft de Porte verordend dat voortaan des nachts geen uit de Zwarte Zee komend handelsvaartuig in den Bosporus zal worden toegelaten. Van dit besluit is gisteren aan alle Gezantschappen alhier kennis gegeven.

— Hoewel de nieuwe Turksche Bank door de politieke omstandigheden tot nog toe belet is hare werkzaamheden aan te vangen, heeft zij met de Turksche Regering eene voorloopige schikking gemaakt, volgens welke zij aan hetzelve 50 millioen piasters zou trachten voor te schieten.

— Aan de Officieren op de bij Beschika liggende Fransche vloot is verlof geweigerd om op den vasten wal de puinhoopen van Troje te gaan bezoeken, uit hoofde dat de vloot elk oogenblik bevel zou kunnen ontvangen om voor Konstantinopel te komen.

— Omtrent de oorlogstoerusting in Rusland bevat de Londensche *Times* het volgende: De krijgstoerustingen die sedert den aanvang van den vorigen winter gemaakt worden, zijn zeer groot. Het leger is nu geheel op den voet van oorlog; de reserve en de achterhoede zijn geheel georganiseerd; de militaire kolonien te Nowogorod en in zuidelijk Rusland zijn mobiel gemaakt. Nabij Warschau zal eene krijgsmagt van 70,000 man in een kamp worden vereenigd.

STADS BERIGTEN.

Burgerlijke Stand.

Van den 7 tot en met den 13 Julij 1853.

BEVALLEN: J. Nieuwenhuizen, geb. Dekker, Z. — C. van Koningsbruggen, geb. Kromberg, D. — C. C. Smulders, geb. Paddenburg, Z. — M. Kouwenberg, geb. Gelton, Z. — E. Overdijk, geb. van der Veer, D. — C. Vijlbrief, geb. du Mortier, Z. — L. Diepenbach, Z. — J. A. Cockuyt, geb. van Meukeren, D. — A. E. de Wilde, geb. Bollinger, Z. — H. Stadelaar, Z. — S. Hoorn, geb. Leensma, Z. — M. Schön, geb. Verhulst, D. — G. van Delft, geb. Lagelie, D. — F. M. Kuivenhoven, D. — M. J. Brico, geb. van Munnekrede, Z. — M. van den Dop, Z. — D. Privé, geb. Schreuder, Z.

GEHUWD: Mr. W. van Nauta Lemke, Jm. en J. M. La Lau, Jd. — H. Kettenis, Wedr. en S. C. Smit, Wede. — J. van Egmond, Jm. en M. E. Uljee, Jd. — B. Plevier, Jm. en J. M. Pielane, Jd. — N. A. Wennekers, Jm. en E. M. Biesjot, Jd. — J. B. G. Franxmann, Jm. en H. K. W. Kampenhout, Jd.

OVERLEDEN: C. de Vroede, 85 j. — J. R. Smit, D., 6 m. — J. A. Koers, D., 8 m. — J. Kottner, 56 j. — P. Biesot, Z., 4 m. — W. A. Mulhovius, Z., 3 m. — H. T. C. van Wensen, D., 16 m. — M. G. Wijtenburg, Z., 6 w. — J. Henssen, D., 2 m. — W. Brands, D., 15 j. — G. A. Zandvliet, Z., 7 m.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Zaturdag den 16den Julij 1853, 's namiddags ten 1½ ure.

Onderwerpen:

1°. Benoeming van een' Voorzitter voor het onderbureau, bij de verkiezing van leden voor den Gemeenteraad.

2°. Voordragt omtrent den Agent van Kazernering.

3°. Rekening van Bestuurders van het Minnehuis, 1852.

4°. Idem van Regenten van het H. G. of Armen Wees- en Kinderhuis, 1852.

5°. Idem van Bestuurders van de Onderwijzers Kweekschool.

220ste Staats-Loterij.

Trekking der Vijfde Klasse.

15de Trekking. N°. 11603 een prijs van *f* 50,000. N°. 5076 een prijs van *f* 2,500. N°. 12596 een prijs van *f* 1,000.

16de » N°s. 2062 en 18778 ieder een prijs van *f* 1,000. N°. 8002 een prijs van *f* 1,000 en premie van *f* 30,000.

ADVERTENTIEN.

Al degenen die iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan den Boedel van wijlen den Wel-Edel Geboren Heer JEAN LOUIS DITMAR GESELSCHAP, gewoond hebbende te *Leyden* en aldaar op den 3den Julij 1853 overleden, gelieven daarvan **Opgave** of **Betaling** te doen, ten Kantore van den Notaris A. B. BARKEY, Nz. te *Leyden*, voor of op den 20sten Julij aanstaande.

Ten Kantore van LEZWYN & EIGEMAN, op het Rapenburg, Wijk I. N°. 240, te *Leyden*, wordt gevaceerd *Dingsdags*, *Woensdags* en *Donderdags*, van 9 tot 11 ure, ter Betaling van al de COUPONS, verschenen primo Julij 1853, van de 2½ pCts. CERTIFICATEN der volgende *Administratie-Kantoren*, als van:

De Heeren KETWICH & VOOMBERGH & WED. W. BORSKI.
» » A. K. & P. K. VAN HARPEN en PLUYM en BACKER.
» » S. & D. SAPORTAS, VAN MAARSEVEEN & LE JOLLE en BUYS & KERKHOVEN. En
DE WED. H. F. TJEENCK, c. s.

DIRECTEUREN *van het Kantoor van Administratie van Nationale Fondsen*, gevestigd te *Leyden*, berigten dat van heden af zal worden gevaceerd tot **Betaling der Coupons**, verschenen 1 Julij 1853, van de Certificaten 2½ pCt. *Nationale Schuld* hunner Administratie, en wel behalve Dingsdag van 12 tot 2 ure, ten Kantore der Administratie op de Hooglandsche Kerkgracht, ook des Woensdags, Donderdags en Vrijdags, van 10 tot 12 ure, ten Kantoren van HARTEVELT & ROSKES en van VAN DER SPRUYT & DE GRAAF.

HOLLANDSCHE IJZEREN SPOORWEG MAATSCHAPPIJ

De Raad van Administratie der Hollandsche IJzeren Spoorweg Maatschappij verwittigt het Publiek, dat op de avonden, waarop de **Tooneelvoorstellingen** van Mlle RACHEL te *'s Hage* zullen plaats hebben, een **EXTRA-TREIN** zal rijden van *'s Hage* naar *Leyden* ten 11½ ure.

De Raad van Administratie voornoemd en, namens dezen,
D. BORSKI,
Commissaris President,
D. VAN DER VLIET,
Commissaris loco Secretaris.

KIESVEREENIGING VADERLAND EN ORANJE.

In de Vergadering dezer Vereeniging van den 12den dezer zijn tot Candidaten voor leden van den Gemeente-Raad, waarvan de verkiezing op Dingsdag den 19den Julij a. s. zal plaats hebben, benoemd de HH.:

Prof. ANTONIUS HENRICUS VAN DER BOON MESCH,
Mr. NICOLAAS SIKKE GROOS,
Dr. CORNELIS WILLEM HERMAN VAN KAATHOVEN,
Mr. MARIUS HERMAN ANTON LISMAN,
JOHANNES BENJAMIN DE MOEN,
Mr. GUILLAUME PIERRE VAN OUTEREN,
Mr. ALBERT ERNST OTTO GRAVE VAN LIMBURG STIRUM,
Dr. HENDRIK ROELOF DE BREUK.

De Kiezers worden herinnerd;

1°. dat de namen en voornamen duidelijk moeten zijn ingevuld,

2°. dat de billetten ongeteekend moeten zijn en door de Kiezers in persoon moeten worden ingeleverd.

Namens het Bestuur der Vereeniging,
LEYDEN, 14 Julij 1853. H. COCK, *Voorzitter*.

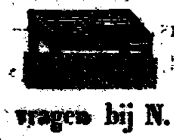

Door buitengewone gelegenheid *uit de Hand te Koop*: eene bespeelde Fransche **PIANINO**, rond en sterk van toon, voor den prijs van *f* **200** en eene dito **PIANO** voor *f* **85**. Te bevragen bij N. F. TAVERNE, *Muziekmeester*, Ouden Rijn te *Leyden*.

De Rob Boyveau Laffecteur

geneest spoedig en radikaal zonder kwik of andere schadelijke middelen: *Dauwworm*, *Keel- of Kliergezwellen* en alle andere *Huidziekten*, *Vloeden*, *Zweren*, *verouderde en primaire ziekten*, *Jicht en Syphilitische Rheumatismus*.

De echte **ROB** is gewaarmerkt door een gecompliceerd en kunstig gewerkt etiquet met de handteekening van Dr. GIRAUDEAU DE ST. GERVAIS; en door een Staniol-sluiting met het wapen van BOYVEAU LAFFECTEUR.

De Rob is eene smakelijke Siroop, die op eene voordeelige wijze de plaats van de Levertraan en andere Scheurbuik werende middelen vervangt.

Eene kleine Brochure, die den Lezer in eens met den Rob bekend maakt, wordt gratis afgegeven in het Verkoophuis en de bekende Dépôts en bij de meeste respectable Apothekers.

Le **ROB DÉPURATIF** de **BOYVEAU-LAFFECTEUR**, dont le Dr. GIRAUDEAU DE St. GERVAIS, *chevalier des ordres du Sauveur et de l'Indépendance*, *Médicin de la Faculté de Paris*, *Membre de l'école pratique et de plusieurs sociétés scientifiques*, est le seul propriétaire, se vend au Verkoophuis et à ses Dépôts dans toutes les villes de *Pays-Bas*; en outre chez Messieurs les Pharmaciens:

B. Adama, Uloth, van Hulsteyn, Beer, Y. Rogge, van Olde, Burgers à Amsterdam; T. A. C. Otterbein à Arnhem; P. T. Appelboom, Verlinden à Bergen op Zoom. Chez tous le pharmaciens à Batavia. Renesse, J. L. Dervans, de Langen à la Haye; Reutberghem à Goes; P. J. B. Schultze à Gorinchem; G. P. Stutterheim, H. R. de Zayer à Groningue; T. Luycks, L. S. H. v. d. Bogaert à Bois le Duc; chez tous les pharmaciens à Harlem, D. Veen & Co., R. T. de Breuk, Droguistes; Johs. Groos à Heemstede; J. J. Reyst, J. C. du Saar à Leyde; P. Lahmes, Droguiste à Maastricht; W. P. van de Kamer à Middelbourg; R. J. Opwyrda, J. J. Sneltjes, G. K. van Gulpen, J. A. Noorren à Nimègue; J. M. van Hulsteyn, van Santen Kolff, Voorhoeve & Zoon à Rotterdam; X. Kreuger à Roozendaal; H. van Dorssen Az., A. van Woerden à Utrecht; van Osch à Vlissingue; W. J. Endt & Zoon à Zaandam; J. H. Ochtman, à Zierikzee.

Messieurs les pharmaciens, dépositaires du VÉRITABLE ROB BOYVEAU LAFFECTEUR, voudront bien envoyer leurs commandes pour les brochures, qui seront envoyées *gratis*, et pour le Rob, qui sera facturé à des conditions très avantageuses, à la direction du VERKOOPHUIS.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 13 Julij.

		Laagste koers.	Hoogste koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½ pCt.	63⅛	63¼	$63\frac{3}{16}$
Dito Certificaten	» 3 »	$76\frac{3}{16}$	76¼	76¼
Dito dito	» 4 »	$94\frac{5}{16}$	$94\frac{7}{16}$	94⅜
Amortisatie Syndicaat	» 3½ »	28⅜	—	—
Handelmaatschappij	» 4½ »	128¼	—	—
O. I. Leening	» 4 »	94½	—	—
Dito Holl. Spoorweg	»	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» 4½ »	—	—	—
Haarlemmermeer	» 5 »	103½	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3 »	—	—	—
Dito dito	» 5 »	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5 »	108¾	109	109
Dito dito 1828 en 1829	» 5 »	107¾	108	108
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5 »	97¼	—	—
Dito 1840	» 4 »	—	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4 »	92⅛	—	—
Dito dito Nieuwe	» 4 »	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6 »	73½	—	—
Certificaten van dito	» 6 »	74⅞	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500 »	—	—	—
Dito Obligatiën	» 4 »	85⅛	—	—
SPANJE, Obligatiën	à 1 pCt.	22⅝	$22\frac{11}{16}$	22⅝
Dito Obligatiën	» 3 »	47⅛	47¼	47⅛
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3 »	$42\frac{7}{16}$	$42\frac{9}{16}$	42½
Bewijzen Coupons		5⅞	[illegible]	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	» 5 »	—	—	—
Dito	» 4 »	71½	—	—
Dito Metall.	» 5 »	80½	$81\frac{7}{16}$	—
Dito Nieuwe	» 5 »	94½	94½	—
Dito 1847	» 2½ »	41⅞	42⅛	—
BELGIE, Banc.	» 2½ »	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» 2½ »	$52\frac{7}{16}$	52½	$52\frac{7}{16}$
BRAZILIE, 1824 100 £	» 5 »	98¼	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 5 »	39⅛	39¼	—
Dito dito	» 4 »	$36\frac{7}{16}$	36¼	$36\frac{7}{16}$
VENEZUELA	» 3½ »	37½	38¼	—
MEXICO	» 5 »	$26\frac{5}{16}$	$26\frac{9}{16}$	—
AMERIKA, Bankactiën		$4\frac{9}{16}$	4⅝	—

Grieken 7⅛.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt. Prolongatie 2½ pCt.

De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.80 à 9.90.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.